

Na osnovu člana 25. Pravilnika o organizacionim uslovima za pružanje investicionih usluga, obavljanje investicionih aktivnosti i dodatnih usluga i upravljanje rizicima ("Službeni glasnik RS", br. 77/2022), Skupština Brokersko-dilerskog društva Intercity broker a.d. Beograd, na sednici održanoj 29.12.2022. godine usvojila je:

PRAVILNIK O POLITIKAMA UPRAVLJANJA SUKOBOM INTERESA

1. UVODNE ODREDBE

Član 1.

INTERCITY BROKER AD BEOGRAD (u daljem tekstu: Društvo) preduzima sve odgovarajuće mere za prepoznavanje i sprečavanje ili upravljanje sukobima interesa koji proizilaze iz pružanja investicionih i dodatnih usluga ili njihove kombinacije, uključujući one koji su posledica primanja podsticaja od trećih strana ili struktura naknada i drugih podsticaja u samom Društvu:

- 1) između Društva, uključujući i njihove rukovodioce, zaposlene, vezane zastupnike i svako lice direktno ili indirektno povezano sa njima putem kontrole, i njihovih klijenata, ili
- 2) između klijenata.

Društvo je dužno da ustanovi i sprovodi efikasne organizacione i administrativne postupke, s ciljem preduzimanja svih razumnih mera kako bi se sprečilo da sukobi interesa štetno utiču na interese klijenata.

Član 2.

Ako organizacione ili administrativne mere koje, Društvo preduzima radi sprečavanja sukoba interesa i nanošenja štete interesima klijenta nisu dovoljne da se u razumnoj meri spreči rizik štete interesima klijenata, Društvo mora klijentu jasno obelodaniti opštu prirodu i/ili izvore sukoba interesa i preduzete korake za ublažavanje tih rizika pre nego što krene da posluje za njegov račun.

Društvo ne može da prima naknade, popuste niti nenovčane koristi za usmeravanje naloga klijenata na određeno mesto trgovanja ili mesto izvršenja, koje bi kršilo odredbe o sukobu interesa.

2. ZNAČENJE POJMOVA

Član 3.

Pojedini pojmovi u ovom pravilniku imaju sledeća značenja:

- 1) **Relevantno lice** – (1) lice sa vlasničkim učešćem u Društvu ili vezanom zastupniku, (2) lice na rukovodećoj poziciji u Društvu ili vezanom zastupniku (direktor, članovi odbora direktora, nadzornog odbora) ili vezani zastupnik Društva,(3) zaposleno lice u Društvu ili vezani zastupnik,(4) svako drugo fizičko lice koje je angažovano od strane Društva ili vezanog zastupnika za pružanje usluga iz njegove nadležnosti, (5) fizičko lice koje je direktno uključeno u pružanje usluga Društvu ili njegovom vezanom zastupniku na temelju ugovora o poveravanju poslovnih procesa, a u svrhu pružanja investicionih usluga ili aktivnosti društva;
- 2) **Lična transakcija** – je transakcija finansijskim instrumentom izvršena od strane ili u ime relevantnog lica delujući van delokruga aktivnosti koje obavlja kao relevantno lice ili koja je izvršena za račun relevantnog lica, lica sa kojim je relevantno lice u rodbinskoj vezi ili sa kojim je blisko povezano u smislu Zakona ili lica čiji je odnos sa relevantnim licem takve prirode da relevantno lice ima neposredan ili posredan materijalni interes od rezultata transakcije, a koji nije provizija ili naknada za izvršenje transakcije;
- 3) **finansijski instrumenti** su:
  - (1) prenosive hartije od vrednosti - sve vrste hartija od vrednosti kojima se može trgovati na tržištu kapitala, izuzev instrumenata plaćanja i to: akcije i depozitne potvrde koje se odnose na akcije, obveznice i drugi oblici sekjuritizovanog duga, uključujući i depozitne potvrde koje se odnose na navedene hartije i druge hartije od vrednosti u skladu sa Zakonom;
  - (2) instrumenti tržišta novca: trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i sertifikati o depozitu, izuzev instrumenata plaćanja;
  - (3) jedinice institucija kolektivnog investiranja;
  - (4) opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i ostali izvedeni finansijski instrumenti definisani Zakonom;
- 4) **Transakcije kojima se finansiraju hartije od vrednosti** – transakcije pozajmljivanja finansijskih instrumenata, repo ugovori ili obrnuti repo ugovori, ili druge transakcije koje uključuju kupovinu hartija od vrednosti i njihovu ponovnu prodaju ili prodaju hartija od vrednosti i njihovu ponovnu kupovinu;
- 5) **Klijent** – pravno ili fizičko lice kojem Društvo pruža investiciju, odnosno dodatnu uslugu, kao i lice koje može postati klijent Društva (potencijalni klijent);
- 6) **Relevantni propisi** – Zakon o tržištu kapitala (“Sl. glasnik RS”, 129/2021 – u daljem tekstu: Zakon), pravilnici doneti na osnovu Zakona i drugi propisi koje je Društvo dužno da primenjuje;

- 7) **Mali investitor** – je svaki klijent Društva koji ne spada u kategoriju profesionalnih klijenata;
- 8) **Poslovi interne kontrole** – poslovi praćenja usklađenosti poslovanja Društva sa relevantnim propisima.

3. CILJEVI PROCEDURE

Član 4.

Osnovni ciljevi Procedure su:

- 1) uspostavljanje efikasnih postupaka za sprečavanje ili kontrolu razmene informacija između Relevantnih lica uključenih u aktivnosti koje uključuju rizik sukoba interesa kada bi takva razmena informacija mogla da naštetiti interesima jednog ili više Klijenata;
- 2) odvojen nadzor nad Relevantnim licima čije glavne funkcije uključuju obavljanje aktivnosti za račun Klijenta ili pružanje usluga Klijentima čiji bi interesi mogli da budu u sukobu ili koje na drugi način predstavljaju različite interese koji mogu da budu u sukobu, uključujući i interese društva;
- 3) uklanjanje bilo koje direktne povezanosti između politike nagrađivanja Relevantnih lica koji se uglavnom bave jednom aktivnošću i politike nagrađivanja ili prihoda koje su ostvarila druga Relevantna lica koja se uglavnom bave drugom aktivnošću u slučaju kada u vezi sa tim aktivnostima može da nastane sukob interesa;
- 4) uspostavljanje mera kojima se bilo koje lice sprečava ili ograničava da izvrši neprimeren uticaj na način na koji Relevantno lice pruža investicione ili pomoćne usluge ili obavlja aktivnosti;
- 5) uspostavljanje mera kojima se sprečava ili kontroliše istovremeno ili uzastopno učestvovanje Relevantnih lica u pojedinim investicionim ili dodatnim uslugama ili aktivnostima ako bi takvo učestvovanje moglo da naštetiti valjanom upravljanju sukobom interesa.

4. OPŠTA NAČELA POSLOVANJA

Član 5.

Jedna od mera sprečavanja sukoba interesa je ta da Društvo posluje poštujući načela:

- sigurnog i dobrog poslovanja;
- stavljanja interesa svojih Klijenata ispred sopstvenih interesa;
- da posluje pravično, pošteno i profesionalno, u skladu sa najboljim interesima Klijenata;
- jednakog tretmana svih Klijenata (nijedan Klijent se ne sme staviti u povlašćeni položaj u odnosu na ostale Klijente, odnosno svi Klijenti se moraju

- tretirati na isti način);
- osiguranja prava i interesa Klijenata (Društvo je dužno da prilikom obavljanja poslova za Klijenta u svemu vodi računa o Klijentima i štiti ih);
- izveštavanja Klijenata (Društvo je dužno da Klijenta izveštava o stanju na tržištu koristeći proverene i tačne informacije, kao i druge informacije koje bi mogle uticati na odluke Klijenta u vezi s poslovanjem sa finansijskim instrumentima);
- poverenja (Društvo i Relevantna lica dužni su da svoj odnos s Klijentom zasnivaju na obostranom poverenju koje Društvo i Relevantna lica ne smeju izneveriti ili zloupotrebiti);
- posebnih ograničenja (Relevantna lica ne mogu biti direktor, član upravnog ili nadzornog odbora ili zaposleno lice koje poseduje kvalifikovano učešće u drugom brokersko-dilerskom društvu, kreditnoj instituciji sa ovlašćenom bankom, društvu za upravljanje investicionim ili dobrovoljnim penzijskim fondom);
- tajnosti i poverljivosti podataka i
- opštih načela profesionalne etike.

Relevantna lica dodatno moraju da vode računa o tome da radnje vezane za Lične transakcije ne smeju umanjiti vreme i pažnju koju posvećuju poslovima koje obavljaju za Društvo.

5. OKOLNOSTI I SITUACIJE POTENCIJALNO ŠTETNE ZA KLIJENTE

Član 6.

U svrhu utvrđivanja vrsta sukoba interesa koji nastaju u toku pružanja investicionih i dodatnih usluga ili njihove kombinacije, a čije postojanje može naneti štetu interesima klijenta, Društvo pomoću minimalnih kriterijuma uzima u obzir da li se nalazi Društvo ili relevantno lice ili lice koje je direktno ili indirektno putem kontrole povezano sa Društvom u bilo kojoj od sledećih situacija, bilo kao rezultat pružanja investicionih ili pomoćnih usluga odnosno sprovođenja investicionih aktivnosti ili zbog drugih razloga:

- 1) Društvo ili to lice mogli bi verovatno da ostvare finansijsku dobit ili izbegnu finansijski gubitak na štetu Klijenta;
- 2) Društvo ili to lice ima interes od ishoda usluge pružene Klijentu ili transakcije izvršene za račun Klijenta, koji je različit od interesa Klijenta;
- 3) Društvo ili to lice ima finansijski ili drugi motiv da interes nekog drugog Klijenta ili grupe Klijenata stavi ispred interesa klijenta;
- 4) Društvo ili to lice obavljaju istu delatnost kao i Klijent;

- 5) Društvo ili to lice primaju ili će primiti od lica koje nije Klijent dodatni podsticaj u vezi sa uslugom pruženom Klijentu, u obliku novčanih ili nenovčanih koristi ili usluga.

6. NEZAVISNO MIŠLJENJE

Član 7.

Prilikom procene postojanja sukoba interesa članova uprave, Društvo utvrđuju stvarne ili potencijalne sukobe interesa i procenjuje njihovu značajnost, a naročito:

- 1) ekonomske interese (npr. akcije, druga vlasnička prava i članstvo, udele i druge ekonomske interese klijenata, prava intelektualne svojine, zajmove koje je Društvo dalo društvu u vlasništvu članova organa uprave);
- 2) lične ili profesionalne odnose s vlasnicima kvalifikovanih udela u iDruštvu;
- 3) lične ili profesionalne odnose sa zaposlenima Društva ili subjekata uključenih u obim bonitetne konsolidacije (npr. bliski porodični odnosi);
- 4) ostala radna mesta i prethodna radna mesta u nedavnoj prošlosti (npr. u poslednjih pet godina);
- 5) lične ili profesionalne odnose s relevantnim spoljnim učesnicima (npr. povezanost sa značajnim dobavljačima, konsultantima ili drugim davaocima usluga);
- 6) članstvo u organu, odnosno vlasništvo nad organom ili subjektom sa sukobljenim interesima;
- 7) politički uticaj ili političke veze.

Član 8.

Organ uprave Društva treba da razmotri sve stvarne i potencijalne sukobe interesa na nivou organa uprave, da ih dokumentuje, da donese odluku o njima i da propisno upravlja njima. Član organa uprave ne može da glasa ni o jednom pitanju ako ima sukob interesa u vezi sa tim pitanjem.

Društvo obaveštava Komisiju za hartije od vrednosti, ako otkriju sukob interesa koji može uticati na nezavisno mišljenje člana organa uprave, uključujući preduzete mere za njegovo smanjenje.

Ako je lice akcionar Društva, ima privatne račune, kredite ili koristi druge usluge Društva ili bilo kog subjekta u okviru konsolidacije, ne može se smatrati da to samo po sebi utiče na nezavisno mišljenje člana organa uprave Društva.

7. OBEZBEĐENJE USLOVA ZA IZBEGAVANJE ILI SPREČAVANJE SUKOBA INTERESA

Član 9.

Društvo preduzima sve potrebne mere i postupke radi sprečavanja sukoba interesa između Društva i/ili Relevantnih lica s jedne strane i Klijenata s druge strane, čije postojanje može štetiti interesima Klijenta i između Klijenata, a naročito:

1) Uređenjem unutrašnje organizacije Društva

Unutrašnju organizaciju Društvo je uredilo tako da omogućava da u svakom trenutku:

- pravilno obavlja pojedine poslove trgovanja finansijskim instrumentima, pri čemu je obavljanje pojedinih poslova trgovanja finansijskim instrumentima odvojeno;
- proces rada je tako organizovan da su jasno definisana i odvojena zaduženja i razgraničenja odgovornosti pojedinih Relevantnih lica Društva;
- precizno su utvrđena ovlašćenja Relevantnih lica;
- utvrđen je postupak unutaršnjeg izveštavanja i donošenja odluka;
- utvrđen je način čuvanja i arhiviranja poslovne dokumentacije i podataka.

2) Poštovanje i primenjivanje internih akata Društva

Društvo i Relevantna lica su izradili i u svakom trenutku primjenjuju interne akte kojima se propisuju procedure poslovanja, i to:

- procedura kupovine ili prodaje finansijskih instrumenata;
- opšti uslovi ugovora o nalogu za kupovinu ili prodaju finansijskih instrumenata;
- način podnošenja pritužbi Klijenata i postupanje po pritužbama;
- cenovnik usluga.

3) Kadrovska osposobljenost

Društvo je obezbedilo da zaposleni u Društvu imaju odgovarajuće kvalifikacije, znanje i iskustvo potrebne za kvalitetno obavljanje usluga koje Društvo pruža, a sve u skladu sa Relevantnim propisima.

4) Sigurnosni i tehnički uslovi poslovanja

Društvo je organizovalo svoje poslovanje u okviru zasebnih organizacionih jedinica i u prostorijama u kojima se omogućava kvalitetan prijem Klijenta, prostor u kojem će Klijent nesmetano odlučivati i prostorije za neometano trgovanje.

Društvo je, unutar radnog prostora, odvojilo prostorije u kojima su zasebno smešteni brokeri i ostali zaposleni.

Informacioni sistem Društva je adekvatan s obzirom na obim i složenost usluga koje Društvo obavlja.

Društvo je obezbedilo efikasnu kontrolu i zaštitu informacionih sistema, koji obezbeđuju sigurnost, potpunost i tajnost podataka, a naročito:

- 1) kroz zaštitu hardvera i softvera od neovlašćenog pristupa podacima i to detaljnim nadzorom (propisivanjem procedure za registrovanje, analizu i kontrolu svake aktivnosti u sistemu), kontrolom pristupa preko dodele ovlašćenja i autorizacije korisnika;
- 2) adekvatnom obukom zaposlenih u vezi sa korišćenjem sistema i procedurama koje su utvrđene za njegovu zaštitu;
- 3) određivanjem ovlašćenih lica, o kojima Društvo vodi posebnu evidenciju, koja imaju pristup informacionom sistemu i mogućnost unosa, izmene i upotrebe podataka;
- 4) obezbeđenjem da svako lice koje ima pristup radnoj stanici ima korisničko ime i šifru i dostupnost samo funkcijama koje su neophodne za vršenje posla tog lica, s tim da jedno korisničko ime i šifru može da koristi samo jedno lice;
- 5) obezbeđenjem da se u informacione sisteme unose samo podaci koji su odobreni na način utvrđen aktima Društva;
- 6) obezbeđenjem da se u informacione sisteme unose svi podaci čiji je unos odobren.

Društvo redovno vrši proveru tačnosti unetih podataka.

Izvodi iz informacionih sistema Društva nose datum i vreme sastavljanja i overu ovlašćenog lica.

5) Obezbeđenje kontinuiteta poslovanja

Društvo je obezbedilo kontinuitet poslovanja tako što je donelo, primenjuje i redovno ažurira mere koje osiguravaju kontinuitet poslovanja informacionog sistema, a naročito:

- 1) zaštitom sistema hardverskih i softverskih rešenja, pouzdanim sistemima za neprekidno napajanje, rezervnim telekomunikacionim vezama i uređajima;
- 2) obezbeđenjem pouzdanosti informacionog sistema formiranjem istovremeno duplih podataka na serverima i obezbeđenjem rezervnog servera, i
- 3) sačinjavanjem dve kopije podataka na kraju svakog radnog dana, pri čemu se jedna kopija čuva u službenim prostorijama, a druga kopija na drugoj lokaciji.

6) Obezbeđenje kontinuiteta poslovanja u vanrednim okolnostima

Društvo donosi, primenjuje i redovno ažurira mere kojima osigurava kontinuitet poslovanja u vanrednim okolnostima, a koje uključuju blagovremeno uspostavljanje funkcija i pristupa informacijama i blagovremeni nastavak pružanja usluga ako, u vanrednim okolnostima, nije moguće nesmetano poslovanje.

Pod vanrednim okolnostima podrazumevaju se sve situacije u kojima, zbog spoljašnjih uticaja za koje ne snose odgovornost, Relevantna lica ne mogu uredno obavljati delatnost, a koje se ogledaju u npr. prekidu veze sa Berzom, odnosno drugim tržištem na kojem se trguje, padu računskog sistema, nestanku električne energije i svaka druga situacija koja se opisuje višom silom, a koja onemogućava redovno poslovanje Društva.

O prekidu veze sa Berzom, svaki zaposleni u Društvu, dužan je odmah i bez odlaganja da obavesti Upravu Društva. Uprava Društva odmah po saznanju sačinjava službenu belešku o vremenu i, ako su im poznati, uzroku prekida veze sa Berzom.

Član uprave Društva koji je obavešten, ili je sam stekao saznanje o prekidu veze sa Berzom, dužan je odmah da kontaktira odgovorna lica Berze, kako bi proverio da li je do prekida došlo zbog uzroka na strani Berze. Ako do prekida nije došlo zbog uzroka na strani Berze, direktor Društva preduzima sve mere koje su potrebne za otkrivanje uzroka prekida veze, a naročito da angažovanjem stručnih lica za analizu i popravku računarskih i programskih sistema koje Društvo koristi. Ako Direktor nije u mogućnosti samostalno ili putem zaposlenih u Društvu, odnosno navedenih stručnih lica, da utvrdi uzrok prekida veze, dužan je da u najkraćem roku obezbedi stručna lica, odnosno stručne službe van Društva koje će angažovati na lociranju i otklanjanju uzroka prekida veze sa Berzom.

U situaciji prekida veze sa Berzom, Broker Društva dužan je u najkraćem mogućem roku da pokuša uspostavljanje veze sa Berzom preko drugih sistema na prenosnom računaru i realizuje Naloge koji su primljeni, odnosno koji su uneti u sistem Berze, a nisu izvršeni.

Takođe, u situaciji prekida veze sa Berzom, Broker Društva dužan je da u najkraćem mogućem roku dostavi Upravi Društva popis Naloga koji su primljeni, a nisu uneti u sistem Berze, odnosno koji su uneti u sistem Berze, a nisu izvršeni. Istovremeno, Broker Društva dužan je i da u najkraćem mogućem roku obavesti Klijente, čiji su nalozi primljeni, a nisu uneti u sistem Berze, odnosno koji su uneti a nisu izvršeni, o nastaloj situaciji, predviđenom trajanju situacije, te ih obavestiti da će Nalozi biti preneti drugom investicionom društvu radi izvršenja ili ih uputiti da svoje Naloge realizuju samostalno sa drugim investicijskim društvom.

Ako vanredna okolnost nastane zbog nestanka električne energije zaposleni u Društvu, odnosno Uprava Društva odmah pokreću postojeći sistem privremenog napajanja električnom energijom putem agregata.

U slučaju da uzrok vanredne okolnosti ne bude otklonjen u kratkom periodu, Društvo je dužno osposobiti privremenu bazu podataka koja je uspostavljena izvan prostorija Društva.

7) Unutrašnji nadzor

Društvo je uspostavilo trajnu, efikasnu i nezavisnu funkciju koja se bavi poslovima interne kontrole koja je zadužena za:

- 1) praćenje i redovnu procenu primerenosti i efikasnosti mera i postupaka koje:
  - je Društvo donelo radi minimiziranja rizika neusklađenosti poslovanja Društva sa Relevantnim propisima, kao i drugih povezanih rizika;
  - Društvo preduzima u vezi sa uočenim propustima Društva u poštovanju i pridržavanju obaveza utvrđenih Relevantnim propisima;
- 2) savetovanje uprave i drugih Relevantnih lica o načinu primene Relevantnih propisa.

Funkcija unutrašnje kontrole je nezavisna što se omogućava time što je Društvo:

- 1) imenovalo lice odgovorno za poslove interne kontrole i izveštavanje rukovodioca;
- 2) obezbedilo da lica uključena u poslove interne kontrole ne budu uključena u obavljanje usluga ili aktivnosti koje nadziru;
- 3) obezbedilo da način određivanja plata internih kontrolora ne umanjuje niti je verovatno da bi mogao umanjivati njihovu objektivnost;
- 4) obezbedilo da interni kontrolori imaju dovoljno znanja i iskustva, adekvatna sredstva i ovlašćenja.

8. POSTUPCI I MERE ZA UPRAVLJANJE SUKOBOM INTERESA

Član 10.

Procedura za otkrivanje mogućih sukoba interesa sastoji se od sledećih koraka:

1) Identifikacija i obaveštavanje o mogućem sukobu interesa

Identifikacija i obaveštavanje o mogućem sukobu interesa dužnost je svih Relevantnih lica.

Sva Relevantna lica moraju biti upoznata sa sadržajem ove Procedure.

Interni kontrolor upoznaje sva Relevantna lica sa ovom Procedurom i upućuje ih u ispravnu identifikaciju i otkrivanje mogućih sukoba interesa, kao i u obavezu prijavljivanja mogućeg sukoba interesa.

U slučaju nedoumice oko mogućeg sukoba interesa, sukob interesa se obavezno prijavljuje.

2) Procena sukoba interesa

Relevantna lica prikupljaju sve potrebne informacije i određuju, odnosno procenjuju da li situacija predstavlja stvarni sukob interesa, da li se sukob interesa može izbeći ili razrešiti, da li je potrebno Klijente obavestiti o sukobu interesa i obavestavaju Direktora Društva o navedenoj proceni.

3) Rešavanje sukoba interesa

Direktor Društva u saradnji sa internim kontrolorom preduzima sve potrebne korake da spreči nastajanje sukoba interesa, rešava eventualno nastali sukob interesa na način da se osigura da interesi Društva i/ili Relevantnih lica nemaju prednost pred interesom Klijenata, a naročito da se izbegne moguća šteta za Klijenta.

U slučajevima sukoba interesa između različitih Klijenata Društva, Klijent će se na prikladan način upoznati sa mogućim ili nastalim sukobom interesa, te će se preduzeti mere i iznaći način rešavanja sukoba interesa koji će zadovoljiti Klijente i Društvo, uz uvažavanje svih navedenih načela.

4) Evidentiranje sukoba interesa

Interni kontrolor vodi i redovno ažurira evidenciju svih vrsta investicionih odnosno dodatnih usluga ili investicionih aktivnosti koje pruža odnosno obavlja Društvo ili neko u ime Društva, a u kojima se pojavio sukob interesa koji može da dovede do rizika od nastanka štete za interese jednog ili više Klijenata ili se, u slučaju usluge ili aktivnosti koja je u toku, sukob interesa može pojaviti.

Evidencija sadrži opis situacija i imena lica koja su učestvovala u sukobu interesa, kao i korake koji su u vezi toga preduzeti, uključujući obaveštavanje Klijenta, kao i sve informacije i uputstva data i/ili primljena od Klijenta.

5) Nadziranje razmene podataka

Društvo je obezbedilo kontinuirano nadziranje razmene podataka između Relevantnih lica uključenih u aktivnosti koje karakterišu potencijalni sukob interesa u svim

situacijama gde bi razmena podataka mogla naštetiti interesima jednog ili više Klijenata.

Nadziranje se obavlja naročito kod:

a) Prijema naloga

Sukob interesa kod prijema Naloga izbegava se time što Društvo vodi Knjigu naloga u koju se, odmah po prijemu, upisuju Nalozi, uključujući i Naloge koji se prenose na izvršenje drugom investicionom društvu, izmene i opozivi Naloga.

Društvo Knjigu naloga vodi u elektronskom obliku, na način koji sprečava naknadnu izmenu unetih podataka.

Naloge Klijenata u Društvu prima lice u zavisnosti od toga o kakvom se Nalogu Klijenta radi.

Relevantna lica, ne smeju samostalno primati Naloge u svoje ime i za svoj račun, već su dužni da obezbede da to učini drugo zaposleno lice u Društvu.

b) Izvršavanja naloga

Kod izvršenja Naloga sukob interesa izbegava se tako što se Nalozi izvršavaju u skladu sa Pravilima poslovanja Društva, pri čemu se:

- 1) obezbeđuje da se nalozi izvršeni za račun Klijenata bez odlaganja i ispravno evidentiraju i alociraju;
- 2) izvršavaju inače uporedivi nalozi Klijenta prema sledu prihvatanja naloga i bez odlaganja, osim ako to onemogućuju karakteristike naloga ili preovlađujući tržišni uslovi ili ako interesi Klijenta zahtevaju drugačije postupanje;
- 3) bez odlaganja izveštava mali investitor o svim bitnim poteškoćama koje su relevantne za uredno izvršavanje naloga čim za njih Društvo sazna.

Ako je odgovorno za nadgledanje ili organizaciju namirenja izvršenog naloga, Društvo preuzima sve razumne mere kako bi obezbedilo da se svi finansijski instrumenti ili novčana sredstva Klijenta, primljeni za namirenje toga izvršenog naloga, blagovremeno i uredno isporuče na račun odgovarajućeg Klijenta.

Društvo ne sme zloupotrebiti informacije u vezi s neizvršenim nalogima Klijenata i preuzima sve opravdane mere kako bi sprečilo da Relevantna lica zloupotrebe takve informacije.

c) Trgovanja za sopstveni račun

Do mogućeg sukoba interesa može doći u slučaju nejednakog tretmana prilikom izvršavanja Naloga za račun Klijenata i Naloga za račun Društva, kao i kod saznanja o Nalozima Klijenata koji bi mogli uticati na trgovanje za sopstveni račun.

Navedeni sukobi interesa izbegavaju se tako da odluke o trgovanju za sopstveni račun u Društvu donosi lice koji ne pruža usluge Klijentima kako bi se u što je moguće većoj meri izbegao sukob interesa između Društva i Klijenata.

d) Investicionog savetovanja

Do mogućeg sukoba interesa može doći u slučaju:

- trgovanja Relevantnih lica određenim finansijskim instrumentom neposredno pre trgovanja za Klijenata sa ciljem da se iskoristi promena cene koja je rezultat trgovanja za Klijenata;
- prekomernog trgovanja motivisano provizijom i slično.

Prilikom davanja preporuka obavezno se navode svi raspoloživi izvori o finansijskom instrumentu na osnovu kojih je preporuka data, kao i interesi svih Relevantnih lica koja su sudelovala u davanju preporuke, uključujući i interese Društva.

Relevantna lica prilikom pružanja ove usluge dodatno moraju u razumnoj meri osigurati ličnu nezavisnost i objektivnost.

e) Usluga agenta kod ponude za preuzimanje

Mogući sukob interesa ne razlikuje se bitno od već navedenih za druge investicione usluge i aktivnosti.

Od trenutka kada Društvo sazna da će pružati navedene usluge do javne objave o sprovođenju ponude, sva Relevantna lica, osim obaveze čuvanja poslovne tajne, imaju i zabranu trgovanja finansijskim instrumentom koji je predmet ponude, kako bi se izbegla zloupotreba poverljivih informacija i eventualni sukob interesa.

f) Dodatnih usluga

S obzirom da su dodatne usluge koje Društvo pruža usko povezane s pružanjem investicionih usluga, mogući sukobi interesa, kao i njihovo otkrivanje i sprečavanje istovetno je već navedenom.

Kao i za druge usluge i aktivnosti koje se obavljaju povremeno, prilikom pružanja dodatne usluge savetovanje o strukturi kapitala, poslovnim strategijama i srodnim pitanjima, kao i savetovanje i usluge vezane za spajanja i sticanja vlasništva u

društvima, uprava Društva će od slučaja do slučaja formirati poseban tim Relevantnih lica koje će učestvovati pri pružanju navedene usluge u zavisnosti od znanja, iskustva i kvalifikacija Relevantnih lica. Pri formiranju tima posebna pažnja se mora usmeriti na izbegavanje sukoba interesa što se postiže na način da:

- Relevantna lica za vreme pružanja navedene usluge ne pružaju usluge drugim Klijentima osim u izuzetnim situacijama;
- se sastanci koji se održavaju su zatvorenog tipa;
- Relevantna lica uključena u tim posebno i dodatno se upozoravaju na čuvanje poslovne tajne pred svim ostalim Relevantnim licima i trećim licima;
- navedena Relevantna lica i lica sa njima povezana, za vreme pružanja usluge, a i duže ukoliko je to primereno okolnostima, ne smeju trgovati finansijskim instrumentima na koja se usluga odnosi ili su u vezi sa Klijentom kome se usluga pruža.

Za potrebe pružanja dodatne usluge investicionog istraživanja i finansijskih analiza, kao i ostale preporuke koje se odnose na transakcije finansijskim instrumentima, jasno i precizno se određuje Relevantno lice koje je zaduženo za izradu izveštaja. Relevantno lice koje učestvuje u pružanju ove usluge obavezno je da dokumentaciju drži odvojeno i pod zaštitom, a o izveštajima i preporukama koje su u fazi izrade ne sme razgovarati sa ostalim Relevantnim licima i trećim licima.

Izuzetno, ukoliko je to primereno okolnostima, neka od navedenih ograničenja i obaveza mogu se ukinuti isključivo uz prethodnu suglasnost uprave Društva.

U slučaju značajnijih poslova ili transakcija finansijskim instrumentima koje Društvo obavlja za Klijente, Uprava Društva može doneti odluku o zabrani trgovanja predmetnim finansijskim instrumentima u određenom razdoblju svim ili pojedinim Relevantnim licima, kao i Društvu, ukoliko bi takve transakcije bile ili mogle biti protivne interesu Klijenta Društva ili bi mu mogle prouzrokovati štetu.

Zabrana trgovanja neće se odnositi na sticanje finansijskih instrumenata u postupku javne ponude, kao ni ukoliko uprava Društva na opravdani i obrazloženi zahtev Relevantnog lica donese odluku kojom se dozvoljava trgovanje predmetnim finansijskim instrumentima.

6) Obaveštavanje Klijenata o sukobu interesa

U slučajevima kada mere i postupci iz ove Procedure koje Društvo preuzima u smislu upravljanja sukobom interesa nisu dovoljne da bi se u razumnoj meri osiguralo sprečavanje nastanka rizika za interese klijenta, Društvo je obavezno, pre pružanja usluge, na trajnom mediju, nedvosmisleno obavestiti Klijenta o vrsti i/ili izvoru sukoba interesa. Navedeno obaveštenje mora biti:

- sačinjeno na trajnom nosaču podataka i
- uključiti dovoljno podataka, uzimajući u obzir prirodu Klijenta, kako bi Klijent mogao na osnovu dobijenih informacija doneti odluku u vezi sa uslugom u okviru koje dolazi do sukoba interesa.

7) Čuvanje podataka o uslugama u kojima se javlja sukob interesa

Društvo čuva i redovno ažurira informacije o uslugama koje je obavilo u ime ili za račun Društva, a u kojima se pojavio sukob interesa koji može imati štetne posledice za interese jednog ili više Klijenata ili se, u slučaju usluge ili aktivnosti koja je u toku koji su u toku, sukob interesa može pojaviti.

9. POLITIKE NAGRAĐIVANJA I ZABRANJENE AKTIVNOSTI RELEVANTNIH LICA

Član 11.

Društvo je dužno da sprovodi mere kojima se uklanja bilo koja direktna povezanost između politike nagrađivanja relevantnih lica koja se uglavnom bave jednom aktivnošću i politike nagrađivanja ili prihoda koje su ostvarila druga relevantna lica koja se uglavnom bave drugom aktivnošću u slučaju kada u vezi sa tim aktivnostima može da nastane sukob interesa.

10. LIČNE TRANSAKCIJE

Član 12.

Društvo ustanovljava adekvatna pravila i procedure koje obezbeđuju da je poslovanje Društva, njegovih rukovodilaca, zaposlenih i vezanih zastupnika u skladu sa odredbama Zakona, aktima Komisije za hartije od vrednosti, kao i odgovarajućim pravilima koja se odnose na lične transakcije ovih lica.

Društvo osigurava da Relevantna lica ne sklapaju lične transakcije koje ispunjavaju barem jedan od sledećih kriterijuma:

- 1) tom je licu zabranjeno sklapanje takvih transakcija u smislu odredbi Zakona koje se odnose na zloupotrebe na tržištu;
- 2) transakcija uključuje zloupotrebu ili nepropisno objavljivanje poverljivih informacija;
- 3) transakcija je u sukobu ili postoji verovatnoća da može da dođe u sukob sa obavezom Društva na osnovu Zakona.

Društvo osigurava da Relevantna lica izvan okvira njihovog zaposlenja ili ugovora o pružanju usluga ne savetuju, niti preporučuju drugim licima sklapanje transakcije finansijskim instrumentima koje bi mogle dovesti do sukoba interesa.

11. EVIDENCIJE O LIČNIM TRANSAKCIJAMA

Član 13.

Društvo vodi evidenciju o ličnim transakcijama o kojima je obavješteno ili koje je ono utvrdilo, uključujući sva ovlašćenja ili zabrane u vezi sa takvom transakcijom.

U slučaju ugovora o poveravanju poslovnih procesa, Društvo osigurava da društvo kojem je aktivnost poverena vodi evidenciju o ličnim transakcijama koje je sklopilo Relevantno lice i da bez odlaganja dostavlja te informacije Društvu na njegov zahtev.

12. POLITIKA ČUVANJA PODATAKA I ZABRANA ZLOUPOTREBE INSAJDERSKIH INFORMACIJA

Član 14.

Insajderske informacije obuhvataju sledeće vrste informacija:

- 1) informacije o tačno određenim činjenicama koje nisu objavljene, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, a koje bi, da su objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cenu tih finansijskih instrumenata ili na cenu povezanih izvedenih finansijskih instrumenata;
- 2) u vezi sa izvedenim finansijskim instrumentima na robu informacije o tačno određenim činjenicama koje nisu objavljene, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više takvih izvedenih finansijskih instrumenata ili na ugovore za robu na spot tržištu, a koje bi, da su objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cenu tih izvedenih finansijskih instrumenata ili povezanih ugovora za robu na spot tržištu i ako se opravdano očekuje da se takve informacije objave ili postoji obaveza objave u skladu sa odredbama zakona ili podzakonskih akata, tržišnim pravilima, ugovorima, praksom ili običajima na relevantnim tržištima robnih izvedenih finansijskih instrumenata ili na spot tržištima robe;
- 3) informacije o tačno određenim činjenicama dobijene od Klijenta u vezi sa budućim nalogima Klijenta, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, a koje bi, da su objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cene tih finansijskih instrumenata, cenu povezanih ugovora za robu na spot tržištu ili na cenu povezanog izvedenog finansijskog instrumenta.

Insajderske informacije u smislu stava 1. ovog člana su informacije o tačno određenim činjenicama ako se njima ukazuje na niz okolnosti koje postoje ili za koje razumno može da se očekuje da će postojati, odnosno na događaj koji se dogodio ili se razumno može očekivati da će se dogoditi, kada su dovoljno konkretne da omoguće zaključivanje o uticaju tog niza okolnosti ili događaja na cene finansijskih

instrumenata, povezanog izvedenog finansijskog instrumenta ili povezanih ugovora za robu na spot tržištu.

U slučaju dugotrajnog procesa čija je svrha ili posledica stvaranje određene okolnosti ili određenog događaja, te buduće okolnosti ili taj budući događaj, kao i međukoraci tog procesa mogu se smatrati insajderskim informacijama.

Smatra se da je međukorak u dugotrajnom procesu insajderska informacija ukoliko sama po sebi ispunjava kriterijume za insajderske informacije iz ovog člana.

Insajderske informacije iz stava 1. ovog člana su informacije koje bi, da su objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cene tih finansijskih instrumenata, povezanih izvedenih finansijskih instrumenta ili povezanih ugovora za robu na spot tržištu, odnosno informacije koje bi razuman investitor verovatno koristio kod donošenja odluke o ulaganju.

Značajan uticaj postoji ako bi razumni ulagač verovatno uzeo u obzir takvu informaciju kao deo osnove za donošenje svojih investicionih odluka.

Svim Relevantnim licima zabranjeno je da insajdersku informaciju upotrebe neposredno ili posredno pri sticanju, otuđenju i pokušaju sticanja ili otuđenja za sopstveni račun ili za račun trećeg lica finansijskih instrumenata na koje se ta informacija odnosi.

Član 15.

Zabranjeno je svim Relevantnim licima da:

- 1) otkrivaju i čine dostupnim insajderske informacije bilo kom drugom licu, osim ako se informacija otkrije i učini dostupnom u redovnom poslovanju, profesiji ili dužnosti;
- 2) preporučuju ili navode druga lica da na osnovu insajderske informacije steknu ili otuđe finansijske instrumente na koje se ta informacija odnosi.

13. IZUZECI

Član 16.

Odredbе ove Procedure o ličnim transakcijama se ne odnose na:

- 1) lične transakcije sa investicionim fondovima sa javnom ponudom ili alternativnim investicionim fondovima, koji podležu nadzoru u skladu sa propisima Republike Srbije kojim se za njihovu imovinu zahteva jednako vredni ekvivalentni nivo raspodele rizika, ako Relevantno lice i bilo koje

drugo lice za čiji se račun transakcija izvršava nije uključeno u upravljanje tim subjektom.

14. ZABRANA MANIPULACIJE NA TRŽIŠTU

Član 17.

Manipulacije na tržištu su zabranjene.

Društvo je obavezno da, na osnovu dostupnih podataka, obavesti Komisiju o slučajevima za koje opravdano sumnjaju da se radi o zloupotrebi tržišta, na propisanom obrascu u skladu sa relevantnim propisima.

Manipulacija na tržištu obuhvata sledeće radnje:

- 1) izvršavanje transakcije, ispostavljanje naloga za trgovanje ili drugi postupak koji:
  - (1) daje ili bi verovatno dao neistinite ili obmanjujuće signale ili informacije o ponudi, tražnji ili ceni finansijskog instrumenta ili povezanog ugovora za robu na spot tržištu;
  - (2) održava ili bi verovatno održavao cenu jednog ili više finansijskih instrumenata ili povezanog ugovora za robu na spot tržištu na neuobičajenom ili veštačkom nivou, osim ukoliko lice koje učestvuje u transakciji, dajući nalog za trgovanje ili učestvujući na drugi način, dokaže da su ta transakcija, nalog ili postupak izvršeni iz zakonitih razloga i da su u skladu sa prihvaćenim tržišnim praksama na tom tržištu;
- 2) izvršavanje transakcije, ispostavljanje naloga za trgovanje ili druge aktivnosti ili postupci koji utiču ili mogu uticati na cenu jednog ili više finansijskih instrumenata ili povezanog ugovora za robu na spot tržištu, pri čemu se upotrebljavaju fiktivna sredstva ili drugi oblici obmane ili prevare;
- 3) širenje informacija putem sredstava javnog informisanja, uključujući i internet i sva druga sredstva kojima se daju, odnosno kojim bi se mogli davati lažni ili obmanjujući signali u pogledu ponude, potražnje ili cene finansijskog instrumenta, ili povezanog ugovora za robu na spot tržištu, ili drže ili bi mogle držati na neuobičajenom ili veštačkom nivou cenu jednog ili više finansijskih instrumenata ili povezanog ugovora za robu na spot tržištu, uključujući i širenje glasina, a od strane lica koje je znalo ili je moralo znati da su te informacije neistinite ili da dovode u zabludu, kada lica koja su prenela informacije stiču, za sebe ili drugo lice, prednost ili korist od širenja tih informacija;
- 4) prenošenje lažnih ili obmanjujućih informacija ili davanje lažnih ili obmanjujućih osnovnih podataka u odnosu na referentnu vrednost kada je lice koje je prenelo informaciju ili dalo osnovni podatak znalo ili je moralo znati

da su oni lažni ili obmanjujući, ili svaki drugi postupak kojim se manipuliše izračunavanjem referentne vrednosti.

U radnje i postupke koji se smatraju manipulacijama na tržištu naročito se ubraja sledeće:

- 1) aktivnosti jednog ili više lica koja sarađuju kako bi obezbedila dominantan položaj nad ponudom ili tražnjom finansijskog instrumenta ili povezanim ugovorima za robu na spot tržištu koji posredno ili neposredno utiču ili bi mogli uticati na utvrđivanje kupovnih ili prodajnih cena ili stvaranje drugih nepoštenih uslova trgovanja;
- 2) kupovina ili prodaja finansijskih instrumenata na početku ili pred kraj trgovačkog dana, koja ima ili bi mogla imati obmanjujući uticaj na investitore koji donose odluke na osnovu prikazanih cena, uključujući početne ili cene na zatvaranju;
- 3) ispostavljanje naloga na mesto trgovanja, uključujući svako njegovo povlačenje ili izmenu, upotrebom bilo kog raspoloživog sredstva trgovanja, uključujući elektronska sredstva, kao što su strategije algoritamskog i visokofrekventnog trgovanja, i koje imaju jednu od posledica iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana, putem:
  - (1) ometanja ili usporavanja funkcionisanja sistema trgovanja na mestu trgovanja ili je verovatno da će tako delovati;
  - (2) otežavanja prepoznavanja stvarnih naloga u sistemu trgovanja na mestu trgovanja, ili je verovatno da će tako delovati, uključujući unošenje naloga koji dovode do preopterećenja ili destabilizacije knjige naloga;
  - (3) stvaranja ili je verovatno da će doći do stvaranja lažnih ili pogrešnih signala u vezi sa ponudom ili cenom finansijskog instrumenta i potražnjom za njim, posebno unošenjem naloga kojim se pokreće ili pojačava trend;
- 4) iskorišćavanja povremenog ili redovnog pristupa tradicionalnim ili elektronskim sredstvima javnog informisanja iznošenjem mišljenja o finansijskom instrumentu ili povezanom ugovorom za robu na spot tržištu (ili indirektno o njegovom izdavaocu), i to tako što je to lice prethodno zauzelo poziciju u tom finansijskom instrumentu ili povezanom ugovoru za robu na spot tržištu i ostvarivalo korist nakon uticaja koje je iznošenje mišljenja imalo na cenu tog instrumenta ili povezanog ugovora za robu na spot tržištu, a da istovremeno javnosti nije objavilo postojanje sukoba interesa na odgovarajući i efikasan način.

15. OSTALE ZABRANE KOJE SE ODOSE NA RELEVANTNA LICA

Član 18.

Svim Relevantnim licima zabranjeno je:

- 1) iznošenje podataka u vezi trgovine na Berzi, drugim regulisanim tržištima, MTP ili OTC koji su neistiniti, kao i iskrivljavanje istinitih podataka ili njihovo namerno izostavljanje;
- 2) učestvovanje u poslovima ili aktivnostima koja se obavljaju s ciljem prevare Klijenta, ili nanošenja štete Klijentu;
- 3) bavljenje poslovima koji su u suprotnosti sa poslovanjem Društva;
- 4) iznošenje netačnih podataka i informacija o Društvu;
- 5) vršenje transakcije za sopstveni račun koje su suprotne interesima Klijenta;
- 6) stavljanje svojih interesa ispred interesa Klijenta, u slučaju sukoba interesa;
- 7) obavljanje transakcija koje bi mogle izazvati sumnju kod Klijenta i koje bi mogle ugroziti kredibilitet Društva;
- 8) favorizovanje ličnih interese na štetu Klijenata prilikom obavljanja redovnih poslova;
- 9) pružanje savetodavnih usluga na osnovu insajderskih informacija stečenih radom za Klijenta koji je ujedno izdavalac finansijskih instrumenata čijim se finansijskim instrumentima trguje na Berzi ili nekom drugom tržištu.

16. DODATNI PODSTICAJI

Član 19.

Relevantnim licima strogo je zabranjeno prihvatanje bilo kakvih dodatnih podsticaja od drugih Relevantnih lica, Klijenata i trećih lica prilikom pružanja investicionih usluga i aktivnosti Klijentima na način koji može da ugrozi ličnu nezavisnost i objektivnost prilikom obavljanja poslova za Društvo.

Klijentima i svim trećim licima strogo je zabranjeno da Relevantnim licima, prilikom obavljanja poslova za Društvo, daju ili stavljaju u izgled dodatne podsticaje u svoje ime ili u ime Društva.

17. POSLEDICE NEPOŠTOVANJA OBAVEZA I ZABRANA

Član 20.

Nepoštovanje zabrana i obaveza iz ove Procedure predstavlja razlog za otkaz ugovora o radu ili bilo kog drugog ugovora kojim su regulisana međusobna prava i obaveze Društva i Relevantnog lica.

18. EDUKACIJA I NADZOR

Član 21.

Svi zaposleni u Društvu obvezni su da se trajno usavršavaju radi postizanja nivoa edukacije koja omogućava postojano izvršenje radnih obaveza bez izazivanja sukoba interesa.

Edukaciju Relevantnih lica i nadzor u Društvu u vezi sa upravljanjem sukobom interesa sprovodi lice zaduženo za unutrašnji nadzor.

Nadzor se posebno odnosi na praćenje da li se u Društvu poštuju zabrane i obaveze iz ove Procedure, a sprovodi se na način da se redovno prate Lične transakcije Relevantnih lica, transakcije Klijenata, kao i svi ostali poslovni procesi u Društvu kako bi se što je moguće pre ustanovilo i predupretilo nastajanje sukoba interesa.

19. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

Ovaj Pravilnik je sastavni deo Pravila i procedura poslovanja Društva i stupa na snagu osmog dana od dana objave na internet stranici Društva.

Ova Pravilnik se objavljuje narednog radnog dana od dana prijema saglasnosti na Pravila poslovanje i procedure Društva.

PREDSEDNIK SKUPŠTINE

_____
Želimir Dabić